

3. บริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชน

การจัดการน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ เช่น การขุดลอก ขยายคลอง
ธรรมชาติเดิม เพื่อดักน้ำหลากไหลลงทางน้ำไว
่น้ำหลากส่งตามแนวคลอง กักเก็บไว้ตามสระน้ำ
ตามลิ่ง หรือบ่อกักเก็บน้ำเพื่อสำรองน้ำในชุมชนทำให้มี
น้ำใช้ยามหน้าแล้ง และช่วงฝนทิ้งช่วง

4. ปฏิบัติการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า

แก่คนในชุมชน

สร้างจิตสำนึกการร่วมกันสู่การปฏิบัติเพื่อบริหาร
ปฏิรูปคุณภาพของน้ำตั้งแต่ระดับในโรงเรียน ไปจนถึง
ชุมชน ทำให้เกิดวินัยในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า และเกิด
ประโยชน์สูงสุด ช่วยให้การประหยัดน้ำในชุมชน
เปลี่ยนไป

สาเหตุที่น้ำน้อย

ความต้องการใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น
จากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น
ความต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ
และการใช้ทรัพยากรที่มากขึ้น
การทำลายป่าต้นน้ำลำธาร
ทำให้ไม่มีต้นไม้มากำหนดน้ำที่ดูดซึมน้ำฝนลงสู่ใต้ผิวดิน
การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
โดยในฤดูฝน ฝนไม่ตกตามฤดูกาล
มีน้ำกักเก็บในแหล่งน้ำน้อย

องค์การบริหารส่วนตำบลควนพัง

ต.ควนพัง อ.ร่อนพิบูลย์

จ.นครศรีธรรมราช

โทร. ๐๓/๕-๓๕๙๒๔๔

www.khuanpang.go.th

1.การกักเก็บน้ำฝน

การใช้อ่างเก็บน้ำหรือภาชนะอื่นๆ กักเก็บน้ำฝน ทำให้มีน้ำใช้ทั้งชุมชน ซึ่งไม่ใช่เป็นเรื่องแปลกใหม่อะไร สำหรับคนไทย เรารู้จักการกักเก็บน้ำฝนเพื่อไว้ใช้ มาตั้งแต่อดีต ที่สามารถนำมาใช้ในการทำการเกษตร หรืออื่นๆ แต่หากมีการนำมาใช้อาบ ตีผม หรือใช้ ทำอาหาร จะต้องมีการบำบัดให้ถูกสุขลักษณะอนามัย ก่อน เพื่อไม่ให้มีผลต่อสุขภาพ

2.ปลูกพืชใช้น้ำน้อย

หลังฤดูทำนาแล้ง ความเสี่ยง เสริมรายได้เกษตรกร เช่น พืชตระกูลถั่ว มะละกอ ฟักทอง ฟักเขียว แตงมั่งถาวร มะพราว มันสั้มประหลาด เป็นต้น โดยการ ปลูกพืชใช้น้ำน้อยช่วยลดปริมาณการใช้น้ำได้ค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับข้าว ลดความเสี่ยงจากปัญหาวาตแล้งน้ำและภัยแล้ง พร้อมลดปัญหาการแย่งชิงน้ำ เพื่อการเกษตรด้วยหากปลูกพืชไร่น้ำน้อยสลับกับการปลูกข้าวจะช่วยอนุรักษ์ดิน และน้ำดีทว่าการปลูกข้าว อย่างต่อเนื่อง ทั้งยังช่วยแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม ช่วยปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินได้ เช่น เศษซากพืชตระกูลถั่วจะช่วยให้เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้ผืนดิน ช่วยปรับโครงสร้างของดินและลดการไถพรวนในนาข้าวได้ ขณะเดียวกันยังช่วยตัดวงจรการระบาดของโรคและแมลงศัตรูข้าว และรักษาระบบนิเวศในนาข้าวให้สมดุลด้วย

10 พืชทนแล้ง

ปลูกได้ ใช้น้ำน้อย

ตะข่า ใช้น้ำ 300 ลบ.ม./ไร่ ขาย 10 บาท/กก.	มะระงีบ ใช้น้ำ 500 ลบ.ม./ไร่ ขาย 15 บาท/กก.
เห็ดฟาง ใช้น้ำ 300 ลบ.ม./ไร่ ขาย 50 บาท/กก.	ผลองควา ใช้น้ำ 560 ลบ.ม./ไร่ ขาย 5 บาท/กก.
กล้วยด่าง ใช้น้ำ 300 ลบ.ม./ไร่ ขาย 10 บาท/กก.	พริก ใช้น้ำ 700 ลบ.ม./ไร่ ขาย 15 บาท/กก.
ถั่วเขียวหัวมัน ใช้น้ำ 350 ลบ.ม./ไร่ ขาย 23 บาท/กก.	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ใช้น้ำ 700 ลบ.ม./ไร่ ขาย 8.93 บาท/กก.
ถั่วฝักยาว ใช้น้ำ 400 ลบ.ม./ไร่ ขาย 10 บาท/กก.	มันเทศ ใช้น้ำ 759 ลบ.ม./ไร่ ขาย 11 บาท/กก.

*ราคาขายอาจเปลี่ยนแปลงตามผลผลิตที่ออกสู่ท้องตลาด

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร

www.smartis.me.co.th